

Posudok habilitačnej práce Ing. arch. Dagmar Mikuškovej, Ph.D.: " Sociálno - ekonomické koncepty navrhovania obytných budov/sociálne bývanie".

Architektka predkladá prácu, ktorej predmet je v súčasnosti nesmierne náročnou témou: "Sociálno - ekonomické koncepty navrhovania obytných budov". V dobe, o ktorej sme si zvykli hovoriť ako o "krízovej", v ktorej sa objavujú mnohé prekvapenia a v budúcnosti veľmi ťažko riešiteľné problémy a v čase, keď sa každý snaží zabezpečiť predovšetkým sám seba, svojich najbližších a pri tejto "sebaobrane" veľakrát "stráca mieru", narastá význam perspektívnych opatrení napomáhajúcich k udržaniu sociálnej stability v spoločnosti. V tom má sociálna výstavba nezastupiteľné miesto.

Právo dnes zdefinovať "mieru" a namiesto konceptu sociálnej výstavby v celkovom pohľade na spoločnosť - nielen pre sociálne slabších, ale aj pre mladých ľudí (ktorí sú na začiatku vlastnej produktívnej životnej dráhy a ktorí sa ešte len usilujú o stabilné miesto v spoločnosti) - by sa takto uchopeným spôsobom mohlo stať všeobecne zrozumiteľné. To vnímam na posudzovanej habilitačnej práci ako najcennejšie. Autorka rekapituluje a analyzuje jednotlivé historické etapy kultúrno civilizačného vývoja, snaží sa takúto "červenú niť" identifikovať a zachytiť.

Práca sa neobmedzuje na jednoduché "deklarovanie" požiadaviek, ale odкрýva podstatu ich potrebnosti a oprávnenosti a to je jeden z cieľov habilitačnej práce, ktorý sa snaží naplňať. Ide najmä o začlenenie tejto oblasti - sociálnej výstavby (ako zmysluplnej úlohy) - do celového uvažovania o rozvoji miest a obcí. Nejde len o nevyhnutné dispozície, materiály, konštrukcie, koncepty, kontexty, ale predovšetkým o vytvorenie takej spoločenskej klímy, v ktorej by sme si celkom samozrejme uvedomili, že plánovanie by malo reagovať na potreby a záujmy všetkých generácií a sociálnych skupín a predovšetkým neprehliadať potreby sociálne slabých. Čiže smerovať k sociálnej výstavbe nie ako "mäkkej prikrývke" sociálne slabých, ale ako plnohodnotnej súčasť zmysluplne fungujúceho celku tzv. normálne fungujúcej spoločnosti. Ak takto k téme konceptuálnej sociálnej výstavby nepristúpime, tak si z hľadiska ekonomického i sociálneho do budúcnosti pripravujeme ďaleko väčšie problémy. Svojím spôsobom sa tak jedná o akúsi, pre spoločnosť dôležitú, „architektonickú prevenciu“.

Cez osvojené a zvládnuté technické a historické dáta sa autorka prepracováva k tomu, čo je na bývaní najpodstatnejšie. To, čo sa takto presne definovaným kategóriám vzpiera: to je účasť, hľadanie a vytváranie predpokladov zmysluplnej ľudskej existencie.

Tento cieľ bol spracovaný dostatočným spôsobom, téma bola rozvinutá v dostatočnej šírke. Konkrétne riešenia a metódy, akými by sa táto spoločensky závažná téma mohla snažiť vo väčšej miere presadiť aj do bežného života však táto práca bohužiaľ neobsahuje.

Napriek výhradám odporúčam prácu prijať k obhajobe a po jej úspešnom zvládnutí udeliť Ing. arch. Dagmar Mikuškovej, PhD, vedecko-pedagogický titul - docent - v odbore 5.1.1. architektúra a urbanizmus

Doc. Ing. arch. Ján Stempel